

Podgorica, 5. novembar 2025.

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMJENO	5. 11. 2025. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ	23-3/25-13/4
VEZA:	
EPA: 606XXVIII	PRILOG:
SKRAĆENICA	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku Andriji Mandiću

Poštovani,

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo amandmane na **PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI JEDNAKOSTI I ZABRANI DISKRIMINACIJE** (EPA: 606XXVIII, br. akta: 23-3/25-13 od 21. 07. 2025. godine) radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Vasilje Poslanici:

Vasilje Čarapić

Dejan Đurović

Dejan Đurović

Bogdan Božović

Milan Knežević

Milan Knežević

Milan Knežević

Boris Bogdanović

Boris Bogdanović

AMANDMAN 1

U Predlogu zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije posle člana 5 dodaje se novi član 5a koji glasi:

"Član 5a - Zaštita mobilnih radnika

(1) *Državljeni država članica Evropske unije i članovi njihovih porodica koji ostvaruju pravo na slobodu kretanja radnika u Crnoj Gori uživaju zaštitu od diskriminacije na osnovu državljanstva u skladu sa pravom Evropske unije, ovim zakonom i međunarodnim ugovorima.*

(2) *Zabrana diskriminacije iz stava 1 ovog člana odnosi se naročito na pravo djece radnika u pristupu obrazovanju, stručnom osposobljavanju i obuci.*

(3) *Odredbe ovog člana primjenjuju se ne dovodeći u pitanje prava i standarde zaštite utvrđene pravom Evropske unije ukoliko su povoljniji za mobilne radnike."*

Obrazloženje: U članu 1 sadašnjeg Predloga Zakona uvodi se zabrana diskriminacije po različitim osnovama. Iako se uvodi zabrana diskriminacije i po osnovu „nacionalne ili društvene pripadnosti“, ovako široko postavljeno određenje predmeta zakona ne precizira univerzalnu zaštitu od diskriminacije državljanke članice EU – mobilne radnike i članove njihovih porodica, naročito njihovu djecu. Ovom u prilog ide činjenica da se u objašnjenju osnovnih pravnih instituta Predloga...*„ostavlja mogućnost da se u praksi institucije Ombudsmana i sudova prepozna osnov koji nije eksplicitno predviđen“*. Države kandidati za članstvo u EU ne mogu primjenjivati direktno uredbe (*regulations*) u svoja nacionalna prava, već one moraju pripremiti svoje zakonodavstvo na način da će uredbe biti direktno primenljive od dana pristupanja u EU, a do tada svoje zakone prilagođavaju standardima i materijalnim odredbama datih uredbi. Ovom dopunom se se konkretno primjenjuju univerzalna prava koja štite mobilne radnike državljanke EU i članove njihovih porodica od diskriminacije, a koja su sadržana u Direktivi 2014/54/EU – (u daljem tekstu: Direktiva) i Uredbi (EU) br. 492/2011– (u daljem tekstu: Uredba) i članu 45 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. Zaštita od diskriminacije je data *ratione personae* (u odnosu na mobilne radnike, državljanke EU) i *ratione materiae* (prava djece radnika na obrazovanje, stručno oposobljavanje i obuku, uz zaštitu ostalih prava iz člana 4 koja su usklađena sa pravima koja uživaju zaštitu od diskriminacije iz člana 45 UFEU, Direktive i Uredbe). Druga prava iz Direktive i Uredbe prema području primjene (*ratione materiae*) se ne isključuju ovim Predlogom Zakona jer Predlog u članu 2 određuje da se zaštita od diskriminacije može urediti i drugim zakonima.

AMANDMAN 2

U Predlogu zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije posle člana 19 stav 1, dodaju se tačke 11, 12 i 13, 14, 15 i 16 koje glase:

"11) promovise, analizira, prati i podstiče jednako postupanja prema radnicima Evropske i članovima njihovih porodica bez diskriminacije na osnovu državljanstva, neopravdanih ograničenja ili prepreka njihovom pravu na slobodno kretanje;

- 12) osigurava pružanje nezavisne pravne i/ili druge pomoći radnicima Evropske unije i članovima njihovih porodica, uključujući besplatne pravne pomoći;
- 13) djeluje kao kontaktna tačka sa odgovarajućim tijelima u državama članicama Evropske unije radi saradnje, razmjene informacija, najboljih praksi i iskustava u oblasti zaštite od diskriminacije na osnovu državljanstva radnika Unije i članova njihovih porodica;
- 14) provodi ili naručuje nezavisna naučna istraživanja i analize u vezi sa: diskriminacijom na osnovu državljanstva radnika Evropske unije i članova njihovih porodica i ograničenja ostvarivanju prava na njihovo slobodno kretanje;
- 15) osiguravanje objavljivanja nezavisnih izvještaja i izrada preporuka o bilo kojem pitanju u vezi s ograničenjima i preprekama ili diskriminacijom određenih ovim članom;
- 16) objavljuje relevantne informacije o primjeni pravila Evropske unije o slobodnom kretanju radnika na nacionalnoj osnovi”.

Obrazloženje: Amandman 2 usmjeren je na usklađivanje nadležnosti Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore (u daljem tekstu: Zaštitnik) sa odredbama UFEU, Uredbom i direktivama. Članom 4 st. 1 i 2 Direktive propisana je obaveza država članica da imenuju jedno ili više tijela za promovisanje, analizu, praćenje i podršku jednakog postupanja prema radnicima Evropske unije i članovima njihovih porodica bez diskriminacije na osnovu državljanstva, neopravdanih ograničenja ili prepreka njihovom pravu na slobodno kretanje. U odgovoru na ovu obavezu dat je predlog da se ovim zakonom proširi opseg ovlašćenja i dužnosti već uspostavljenog tijela – Ombudsmana. Na ovaj način Crne Gora ispunjava obaveze usklađivanja svojih propisa sa Direktivom, Uredbom, Direktivom 2004/38/EZ sa članom 21 i 45 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. Predložene odredbe u potpunosti su u skladu sa principima prava Evropske unije:

1. Principom ekvivalencije - Zaštitnik će, kao nacionalno tijelo, obezbijediti da radnici EU i članovi njihovih porodica uživaju jednak nivo zaštite kao i crnogorski državljani u sličnim situacijama.

2. Princip efikasnosti - Uspostavljanje jasnih nadležnosti i obaveze pružanja besplatne pravne pomoći obezbijediće da prava utvrđena pravom EU budu efektivno ostvarljiva i zaštićena u praksi, pri čemu se ova prava posebno usklađuju i primjenjuju na bazi zakona kojim se uređuje besplatna pravna pomoć.

AMANDMAN 3

U Predlogu zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije posle člana 40 dodaje se član 40a koji glasi:

“Odložena primjena Član 40a

Odredbe članova 5a, člana 19 stav 1 tačke od 11 do 16 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.”

Obrazloženje: Ovim amandmanom vrši se usklađivanje sa prethodnim amandmanima kojim se propisuje odložena primjena od dana pristupanja crne Gore Evropskoj uniji.